

PBT-1601300102030500

Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

November / December - 2018

Geography : Paper - 11

(Climatology) (New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

૧ આબોહવાશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા અને કાર્યક્ષેત્ર પર વિગતે ભૌગોલિક નોંધ લખો. ૧૪

અથવા

૧ સૂર્યાઘાતનો અર્થ સમજાવી, તેના વિતરણ પર અસર કરતાં પરિબળોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪

૨ દબાણ પર અસર કરતા પરિબળો વિગતે સમજાવી, દબાણ-પટ્ટાઓની માહિતી ટૂંકમાં આપો. ૧૪

અથવા

૨ વર્ષણ એટલે શું ? તેની પ્રક્રિયા સમજાવી, તેના વિવિધ સ્વરૂપોની માહિતી આપો. ૧૪

૩ ધનીભવનના વિવિધ સ્વરૂપોનું વિગતે વર્ણન કરો. ૧૪

અથવા

૩ 'કોપેન'ના આબોહવાના વર્ગીકરણની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. ૧૪

૪ 'ઉષ્ણ કટિબંધીય ચક્રવાતો સમશીતોષ્ણ ચક્રવાતો કરતા વધુ તોફાની હોય છે.' આ વિધાન વિગતે સમજાવો. ૧૪

અથવા

૪ વિશ્વની બદલાતી આબોહવાનાં સંદર્ભમાં માનવીનો રહેલો ફાળો વિગતે સમજાવો. ૧૪

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર નોંધ લખો : ૧૪

(૧) પૃથ્વીનું ગરમી બજેટ

(૨) વિશ્વમાં વરસાદનું વિતરણ

(૩) વાયુ સમુચ્ચયોનું વર્ગીકરણ

(૪) આબોહવાશાસ્ત્રની વ્યવહારિકતા.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Draw neat diagrams wherever necessary.

1 Write a geographical note on the definition and scope of climatology in detail. **14**

OR

1 Explain the meaning of Insolation and discuss in detail the factors affecting on the distribution of Insolation. **14**

2 Explain in detail the factors affecting on the pressure and give the information of pressure belt in brief. **14**

OR

2 What is precipitation ? Explain the process and give information of the different forms of precipitation. **14**

3 Describe in detail the different forms of condensation. **14**

OR

3 Discuss in detail the “Koppens” classification of climate. **14**

4 “Tropical cyclones are more furious than the temperate cyclones” – Elaborate the statement. **14**

OR

4 Explain in detail the role of Man with special reference to global climate change. **14**

5 Write notes on any **two** of the following : **14**

- (1) Heat Budget of the Earth.
- (2) Distribution of Rainfall in the world.
- (3) Classification of air masses.
- (4) Applied climatology.